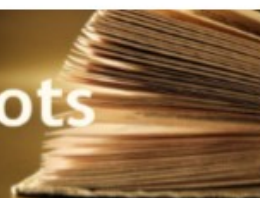

Dijous de lletres i mots

BIBLIOTECA
COMARCAL
DE BLANES

Germanans escriptors

Lluïsa Forrellad va tenir una germana bessona, *Francesca*

Forrellad, que també va ser escriptora en llengua catalana.

L'any 1949 va escriure *L'esperat*, un text dramàtic en vers que tractava del misteri de Nadal. Dos anys més tard, el 1951, el *Quadre Escènic de la Puríssima* va estrenar la seva segona obra de teatre, *Ponç Pilat*, una versió de la Passió, que va tenir un gran èxit a Sabadell. Com a escriptora, Lluïsa no va tornar a publicar fins al 2009, als 81 anys, amb la seva primera novel·la, *La vostra sang*, basada en la vida de Guifré el Pilós i escrita després de vint anys de documentar-se.

Hi ha altres germans que també es van dedicar a la literatura, per exemple,

els James. Avui dia només és recor-

dat Henry James, però el seu pare i dos dels seus germans també van ser escriptors notables. Henry James pare era filòsof, igual que el germà gran de Henry, William James. William va ser conegut per pertànyer al pragmatisme i al funcionalisme i va escriure l'innovador llibre *Principis de psicologia* (1890), un clàssic en el seu camp. Va arribar a la filosofia després d'abandonar la seva vocació de pintor i d'assumir la formació científica que volia el seu pare. La filosofia, que llavors era vista com una excentricitat, li va permetre fugir de la fisiologia i l'anatomia de les que va ser professor titulat a Harvard. Ens va llegar algunes màximes inoblidables com que no som marionetes biològiques o que els nostres

ideals i valors no són el resultat d'una fisiologia cega o inert. Com a científic es va adonar que el no res, l'atzar i la necessitat són elements molt pobres com per a sustentar la casuística del relat científic; cal un relat millor, un complement subtil de l'esperit en el que intervinguin la imaginació i el sentir tal i com havia assajat Goethe. Alice, la germana petita, era una interessant diarista com demostren els diaris que va escriure en la recta final de la seva vida i que van ser publicats després de la seva mort tot i l'oposició dels seus germans.

Els Machado, Manuel i Antonio, tenien personalitats comple-

tament complementàries i presumptament oposades: Antonio era el filòsof, l'home auster, el poeta de pensament profund, de la feina i l'elaboració, cantor de la vida de camp i del paisatge interior de l'ànima; i Manuel el rossinyol, el faranduler, el poeta del vers fàcil, dels mots col·loquials, que triava sempre la música abans que el tema que es desenvolupava en els seus poemes i el cantor de la vida cosmopolita. Rafael Cansinos-Asséns, escriptor sefardita amic dels dos els va descriure a les seves *Memòries* de la següent manera: “Manuel, efusivo, ligero, chispeante, andaluz pizpireto; Antonio, serio, ensimismado, meditabundo, lacónico como un espartano, des-

cuidado en su atuendo, con manchas de cenizas y alcohol en su traje viejo y raído. ¡Qué contraste entre los dos hermanos! Manolo, dicharachero, marchoso, de una elegancia aflamencada y

de una movilidad de pájaro; Antonio, grave, silencioso, lento, arrastrando los pasos como una cadena...”

Tot i això, tot i que se'ls va voler veure com la representació de les dues Espanyes que es van formar durant la Guerra Civil, segons Enrique Baltanás, biògraf, en cap moment van estar enfrontats en el seu pensament, i menys encara en la seva estima; mai, ni tant sols en la guerra, on cadascun va estar preocupat i interessat per la sort de l'altre.

En la llista de germans literaris, *les germanes Mitford* haurien d'ocupar un lloc d'honor ja que no només van ser escriptores sinó que, a més, van ser personatges literaris per sí mateixes. La vida de les sis germanes està plena d'escàndols. Eren filles d'un noble anglès que patia cada vegada que llegia als titulars “escàndol de la filla d'un noble”, perquè sabia que, invariablement, la protagonista de la notícia seria una de les seves filles. Totes eren material de novel·la, començant per la que es va casar amb un industrial ric i el va abandonar, fins a la revolucionària comunista i passant, és clar per la germana nazi i suïcida, Unity Mitford. D'elles han sobreviscut moltes cartes, vàries autobiografies i sobretot l'obra escrita de Nancy i Jessica Mitford, les úniques que van utilitzar l'escriptura com a forma de vida. Jessica, la germana comunista, era periodista y va escriure varis assaigs, però la seva obra més popular és *Nobles i rebels*, una autobiografia en la que

narra la seva vida des de l'Anglaterra rural fins a la seva estada a Estats Units, passant per la Guerra Civil Espanyola. Nancy Mitford és l'escriptora de ficció de les germanes, tot i que per fer-ho robés la vida familiar i convertís les aventures de les seves germanes en material de ficció.

L'escriptora *Dulce Chacón* sempre va somiar amb escriure una

història sobre una princesa asteca i un conqueridor espanyol, però el càncer li va impedir. La seva germana bessona,

Inma Chacón va escriure la història

per ella (*La princesa índia*): “Érem complementàries a la vida des de què vam néixer. Jo era la seva lectora, ho corregia tot i l'ajudava amb la documentació. Així que per a mi escriure aquesta novel·la ha estat el motiu moral pel qual he sobreviscut la meva germana, perquè la seva mort em va semblar absurda. Si vam venir juntes, jo entenia que havíem de marxar juntes”.

Els Mann tenen un dels cognoms més literaris del segle XX alemany. Heinrich Mann va ser un escriptor molt popular a l'Alemanya de començaments de segle, però el 1933 es va haver d'exiliar per la seva clara posició antifeixista i va acabar morint als Estats Units pobre i oblidat. El seu germà petit, Thomas, va seguir les passes del germà gran i el va acabar superant ja que no només va guanyar el Nobel, sinó que es va convertir en uns dels escriptors més influents del segle XX. La relació entre els germans sempre va ser problemàtica i ambigua, fins i tot la vídua de Thomas, Ka-

tia Mann va reconèixer que van estar temporades sense parlar-se i que sentien una profunda aversió mútua. Heinrich passava les nits als cabarets i destil·lava la influència de les lectures d'Stendhal, Balzac, Maupassant i D'Annunzio, mentre Thomas es va casar amb la primera noia de bona família de la que es va enamorar i llegia Fontane, Storm i Turguénev aprofundint en la grandesa de l'imperi alemany. La I Guerra Mundial els va col·locar en posicions enfrontades de tal manera que durant els cinc anys que va durar la guerra es van retirar la paraula i només es van veure una vegada en la boda del seu germà petit Viktor. Uns anys més tard, quan ja havia acabat la guerra, tornarien a unir-se en el seu rebuig comú al nacionalsocialisme.

Els fills de Thomas també van ser germans escriptors: quatre d'ells van publicar memòries sobre la seva vida familiar.

En *la família Goytisolo* trobem tres germans que es converti-

ran en figures emblemàtiques amb una llarga etapa literària. José Agustín és un dels més originals representants de la poesia social, amb *Salmos al viento* (1958), tan profund en la seva veu elegíaca com contundent en la seva veu sarcàstica. L'obra narrativa i assagística de Juan s'ha anat construint sobre les ruïnes de la seva obra anterior, en un incessant procés autocrític que l'ha portat a la destrucció de les convenci-

ons socials i literàries identificant-se amb la rica tradició heterodoxa. La mateixa capacitat per a fondre allò personal amb allò civil, la crítica amb l'autocrítica, la sensibilitat amb la despietada objectivitat, ha portat a Luis a construir un dels edificis narratius més ambiciosos de la postguerra, *Antagonía*, per després destruir-lo o trencar-lo en les seves novel·les posteriors.

Anne, Charlotte i Emily Brontë

són probablement l'exemple més internacional. Van escriure, respectivament, *La llogatera de Wildfell Hall* i *Jane Eyre* que van ser dos èxits immediats, i *Cims borrascosos* que va trigar a ser reconeguda per la crítica.

Uns dels germans més famosos per a totes les edats són *els germans*

Grimm que abans de complir els trenta anys ja havien arribat a la fama amb la seva recopilació de contes tradicionals i diversos estudis lingüístics. No només treballaven junts sinó que van viure sempre a la mateixa casa, tot i que Wilhelm estava casat, i estan enterrats junts en el cementiri de San Maties a Berlín.

Els germans i artistes romàntics *Valeriano i*

Gustavo Adolfo Bécquer, a més de la

seva obra per separat, conjuntament van escriure i il·lustrar una gran quantitat d'articles en revistes i altres publicacions de l'època.

Així, se'ls atribueix fins i tot un llibre satíric, inèdit fins al 1990, anomenat *Els Borbons en pilotes*. Sobre la seva història podeu llegir la novel·la *Los Hermanos Bécquer*, del nostre company tertulià Francesc Ballester

Margaret Drabble i A.S. Byatt són dues de les escriptores

angleses més populars de finals del segle XX que van estar enfrontades durant anys. Una d'elles va acusar l'altra de fer servir un joc de té com a motiu literari quan sabia que l'altra també el volia fer servir. Cap d'elles llegeix l'obra de l'altra.

